

die hij meesterlijk zou beheerschen. Het had iets bekoorlijks, die vlotte opgewektheid van Juul, die uit eigen welstand groeide; dit plezante in hem, omdat de wereld zoo bijster goed aan zijn wenschen voldeed.

Het lokte, dit lichte en gemakkelijke leven, dat de problemen met de blinkende wolken over de Vlaanders liet wegzeilen en dat zich stralend in eigen leute ophief, recht en kloek lijk de jonge mastebomen.

Hij wachtte met haar op de stoep en ging eerst voort, toen de deur veilig achter haar sloot.

Als ze voor een gangspiegel met haar hand haar haren glad streek, knikte ze tegen haar beeld, alsof ze er een geheimpje mee had. Het geheim, waarin zij samen wisten, waarom haar oogen zoo straalden en haar gezicht zonnig maakten, als van een lachend kind. Als ze in Vaders kamer kwam, om toestemming voor de expeditie te vragen, zag ze, dat hij het injectiedoosje klaar maakte met watten en een nieuwe naald.

„Is d'r 'n ernstige, Vader?“ vroeg ze, een ampulle opnemend om 't opschrift te ontcijferen. „Ja. En 'k geloove da 't goe had kunnen beteren.

Maar 't en ging nie rap, da wist 'k op voorhand wel. Ewel, ze zouden dan de heiligen wel ne beetsen mee doen helpen.

Ze zijn gaan dienen in Baevel en uit ne kluis van den beëweg hebben ze ook kruiden meege dragen. 't Is daarmee da mijn fleschkes natuurlijk bleven staan.

Passeerde week hadden ze ruzie en toen hebben ze d'r alles uitgefapt.

'k En vatte het ook nie, da ze nie 'n reageerde, als 'k d'r andere medicijnen gaf. Ze'n gebruikte ze eenvoudig nie. Dan kunde ook moeilijk nen reactie constateeren, waar?“ zei hij met een ironisch lachje.

„Och, 't en is de eerste nie. D'r zullen d'r ook zoo stillekens beter worden. En dan heeft de heilige het gedaan. Alleene als 't verkeerd loopt, blijft het toch mijn schuld.“

Uit haar blijde stemming van den avond luisterde Jonny met lachende verbazing.

„Ewel, Vader, als ge u ne keer bij de diagnose gemist hebt? Dan kan 't gebeuren, da ze te Baevel voor de klieren ter beevaart gaan; binst dat ze eigenlijk op Sint-Cornelius-ten-Hove, voor de stupen moesten gaan dienen.

Ja, da zijn toch dingen, waar!“

Ze wist niet meer of ze er om lachen of boos worden zou en bleef met een beduusd gezicht staan kijken.

„Och, 't en is eigenlijk niets,“ duwde Vader zijn ergernis weg. „Ge moet zoiets alleen weten uit te schakelen, omdat het de menschen benadeelt. 't Is juist zoo goe dokteurs werk, als het voorkomen van ander kwaad, da 't leven wil aanvatten.

Als ge nie 'n oplet, binst d'r geknoeid wordt, of wegloopt als ze u de wapens uit de handen slaan, geeft ge dien menschen misschien hun natuurlijke straf, maar g' en zijt tegenover het Leven, da ge dienen moet, nie gerechtvaardigd.

Neen, ge zult ook op uw post blijven, Jon, als ge ne doktersziel hebt. Want dan kunt ge nie anders.

En thons is dit geval nog zoo onschuldig,“ schokschouderde hij, terwijl hij het blinkend doosje in zijn jaszak liet glijden.

„Ze hebben zichzelf op dees manier willen helpen. Maar d'r zijn andere gevallen, waarin ze met opzet alles bederven, vermits ze liever hun leven verloren doen vallen. En er zijn er onder, waarop ge fier zijt, omda ge ze zoo gaaf terug in het leven deed staan, die mee ne paar weken zwendelen 't weeral bederven. En ge kunt van voren aan beginnen!“

„Ja, maar zoo'n wijk als u hebt!“ protesteerde Jonny.

„Da 'n is geene maatstaf,“ dacht ze. „'t Is overall elders beter dan daar,“ en ze trommelde blijmoedig op de tafel.

Hij zag naar haar zonnig gezicht. Wat leek ze een meisje nog. En ze wist toch, dat hij met die duistere nood, ook op de ellende van die vele vrouwen doelde. 't Was dat ze het met haar verstand alleen wist, als een bepaalde moeilijkheid, waar tegen ge als arts met de noodige middelen en strengheid te velde trok. Maar ze had het nog nooit meegeleefd in al de wreede mogelijkheden, waarin die problemen leefden.

„Ja, mijn wijk,“ glimlachte Vader. „'k En wil ze toch nie verloren doen vallen.“

Het klonk als een verdediging.

„Vechtjas,“ lachte ze en ze kneep hem in zijn arm. „Maak maar voort. 'k Geloove da 't dees week kermisse te Baevel is. Ze zullen d'r weeral dienen gaan en dan vindt ge uw dierbare wijk ontvolkt.“

„Ja, 'k moet sebiet voort. De menschen zullen bijkans te bedde zijn“ en na een stevig klapje op haar schouder liep hij de kamer uit.

„En nu heb 'k geen woord van de expeditie geklapt,“ schoot Jonny te binnen.

„Dan moet ik er toch morgen bij 't noenmaal over spreken,“ besloot ze.

grote beeldhouwers

Michelangelo

• door Jan Poortenaar

De zesde Maart 1475 werd te Caprese in Italië als tweede zoon van Lodovico di Leonardo Simone Buonarrotti een genie geboren, dat zijn werkzaamheid over het terrein der schilderkunst, der beeldhouwkunst en der architectuur zou uitstrekken en zich in elk van deze een groot meester zou tonen, daarnevens nog verzen van betekenis zou schrijven en, wat menigeen zonder al deze hoogten te bestijgen niet gegeven is, bovenal een groot mens zou zijn.

De familie Buonarrotti was te Florence woonachtig en verscheidene leden hadden er aanzienlijke posten bekleed; daar groeide de jongeling op, wiens voornaam Michel Angelo nog eeuwen later in de wereld der kunst een groter eerbied zou afdwingen dan gans zijn geslacht met staatsambtenaren en graven van Canossa, waaraan het waarschijnlijk verwant was.

Burgertrots, familiezin, dat zijn twee krachten die in het leven van die tijd een grote rol spelen en oorzaak waren van veel strijd en twist tussen geslachten, aangewakkerd door eerezucht en natuurlijke heftigheid van een Zuidelijk volk, dat warm in zijn vriendschap en fel in zijn haat wist te zijn. Het is een lang verhaal hoe de, bijkans ontelbare, kunstenaars van talent bij den paus, bij kardinalen, vorsten, stedelijke overheden, gefortuneerden en wie maar meer opdrachten te geven kon hebben, streden om de voorrang, en met openlijke en verborgen nijd en afgunst, laster en kuiperij, zich voordeel, roem en eer trachtten te verwerven.

Hoe een sterk gevoel van eigenwaarde den jongen kunstenaar ook bezielde, hoe scherp hij ook zijn oordeel moge hebben uitgesproken over het werk van anderen, dat hem niet aanstond, tot slinkse gedragingen heeft zich Michel Angelo nooit geleend. Zijn hoge zelfbewustheid, een uitgesproken gevoel van maatschappelijke waardigheid, zij tonen zich

nog als hij, reeds een grijsaard, op een brief antwoordt, die aan den „beeldhouwer“ Michel Angelo gericht is, dat hij als „Michel Angelo Buonarrotti“ bekend is, en dat hij geen handwerksman is. In onze wereld, een viertal eeuwen later, gelden deze begrippen niet meer; een kunstenaar, die onsterfelijk werk schiep, stellen wij hoger dan bekleders van stedelijke functies. En het is wellicht zowel zijn gekwetst familie-gevoel als zijn in de eer getast kunstenaarschap, die hem in 1506 een briefje aan den paus deden schrijven, voor wien hij werk onder handen had, dat deze hem ergens anders dan in Rome kon gaan zoeken, nadat hij door een dienaar was afgewezen toen hij zich om een onderhoud aanmeldde. Gekwetste trots als mens, gekwetste trots als kunstenaar, zonder twijfel. En Michel Angelo voegde de daad bij het woord, verliet Rome, en hij was bereids te Poggibonti, nabij Florence, aangekomen, toen ijlboden des pausen hem inhielden met het verzoek terug te willen keren.

De man die, in de kracht van zijn leven aldus tot de hoogstgeplaatsten dorst spreken, werd als jongeling reeds door een ongebreidelde critiek en rondborstigheid gekenmerkt, wanneer hij zich tot zijn gelijken richtte. Een mede-student, de beeldhouwer Torrigiani moet hij een felle opmerking over diens werk gemaakt hebben. Zoals de adellijke families elke vernederende bejegening, elke belediging of wat als zodanig kon gelden met de degen beantwoordden, zo wreekte Torrigiani zich ook op staanden voet: een vuistslag, zo wel-gericht en krachtig, dat hij Michel Angelo het neusbeen brak en hem voor zijn ganse leven verder een merkteken van zijn afstraffing meegaf.

Vele vrienden moet Michel Angelo op gelijke wijze van zich vervreemd hebben, en veel leed zal hij zichzelf daarmee berokkend hebben. Een ontzaglijke energie kenmerkt zijn levensuitingen en zijn werkkraft, een